

HOVORNA.

(Přesně dotazy přímým způsobem, bez prostřednictví redakce, a odpovědi, které nepodléhají cenzuře, pouze po předložení adresy a jména.)

Smith Center, Kans. — Čtenář redakce:— 1.) Sdělte mi v *Hovorné*, může-li kterákoliv žena poslat na světovou výstavu svou ruční práci a na koho mám se v záležitosti té obrátit.

Smith Center, Kans. — Čtenář redakce:— 1.) Sdělte mi v *Hovorné*, může-li kterákoliv žena poslat na světovou výstavu svou ruční práci a na koho mám se v záležitosti té obrátit.

New York. — Prosim o sdělení, zda necházi se mimo Prahu ještě jiný vyslanec americký v Čechách, a sice v Liberci.

Stanton Co., Neb. — Prosim, sdělte v *Hovorné*, 1.) kdy počne světová výstavba v Chicagu a jak dlouho potrvá a 2.) bude eena dopravní služba? Jeden čtenář.

Plasi, Neb. — Prosim sdělte v *Hovorné*, když někdo žaluje někoho, kdo nemá čest ani majetek, zdali může žádat aby dal záruku? Či musí žalující nésti útraty a platit advokáty a pak zůstat bez náhrady?

Dardanelle, Ark. — V Amerikánu ze dne 19. října se haní pásmo čerokýzské, což nesouhlasí se zprávami v P. Z., ani s popisem přiloženým k mapě Oklabomské, který jsem od Vás koupil, ani s cestopisem p. Mareše. Kde je pravda? Prosim o objasnění?

Omaha, Neb. — Prosim, sdělte v *Hovorné*, zda-li syn, který je právě ve službě vojenské, může zároveň se svými rodiči beze všech překážek do Ameriky se vystěhovati.

Chicago — Sdělte v *Hovorné*: 1.) Proč, z jakých příčin, povstaly ty dvě strany, republikánská a demokrati? 2.) Proč tak zhusta je sevcovství trčem vtipů v divadelních kusech i jinak.

Chicago — Sdělte v *Hovorné*: 1.) Proč, z jakých příčin, povstaly ty dvě strany, republikánská a demokrati? 2.) Proč tak zhusta je sevcovství trčem vtipů v divadelních kusech i jinak.

Chicago — Sdělte v *Hovorné*: 1.) Proč, z jakých příčin, povstaly ty dvě strany, republikánská a demokrati? 2.) Proč tak zhusta je sevcovství trčem vtipů v divadelních kusech i jinak.

Chicago — Sdělte v *Hovorné*: 1.) Proč, z jakých příčin, povstaly ty dvě strany, republikánská a demokrati? 2.) Proč tak zhusta je sevcovství trčem vtipů v divadelních kusech i jinak.

Chicago — Sdělte v *Hovorné*: 1.) Proč, z jakých příčin, povstaly ty dvě strany, republikánská a demokrati? 2.) Proč tak zhusta je sevcovství trčem vtipů v divadelních kusech i jinak.

Chicago — Sdělte v *Hovorné*: 1.) Proč, z jakých příčin, povstaly ty dvě strany, republikánská a demokrati? 2.) Proč tak zhusta je sevcovství trčem vtipů v divadelních kusech i jinak.

Chicago — Sdělte v *Hovorné*: 1.) Proč, z jakých příčin, povstaly ty dvě strany, republikánská a demokrati? 2.) Proč tak zhusta je sevcovství trčem vtipů v divadelních kusech i jinak.

Chicago — Sdělte v *Hovorné*: 1.) Proč, z jakých příčin, povstaly ty dvě strany, republikánská a demokrati? 2.) Proč tak zhusta je sevcovství trčem vtipů v divadelních kusech i jinak.

nějaký čas dvě strany v témt směru, totiž torýv, nakloněných Anglii a whigův, strany neodvislosti. Když oznána byla potřeba užšího sloučení osad v nerozdělnou Unii, zanikly ty strany a vznikla strana federalistů, přivřčená užšího spojení a antifederalistů, odpárech užšího spojení. Z poslednějších vznikla později strana demokratická. Strana republikánská vznikla v roce 1853 a sice hlavně následkem protitrokátského smýšlení na severu. Demokraté, jejich hlavní síla spočívala tehdy jako nyní na otrokářském jihu, snažila se rozšířiti otroctví do států severozápadních, vzdor tomu, že missouriským kompromisem roku 1820 zavázala se neššířiti je severně od jižních hranic Missourí, což zabudilo na severu odpor a dalo vzniknouti straně abolitionistické, z kteréž vzešla strana republikánská, kteráž v hlavních rysech byla a jest zároveň stranou federalistickou.—3.) Řemeslo to bylo ode dávna terčem vtipu, o čemž přemnohá starodávná přísloví svědčí, však proč tak se děje, těžko je zjistiti.

OD NAŠICH DOPISOVATELŮ.

Yukon, Oklahoma, T., 21. listop. Čtenář redakce! Jsem povinnen jakožto Čech a vlastenec podati zprávu o Oklahomě, neb dostávám dopisy od našich krajanů žádajících mne o radu a vysvětlení o tomto kraji. Proto dovoluji si ve vašem rozšířeném a rozsáhlém listu napsat pár řádek o naší zaslíbené zemi, jak to někdy zdejš osadníci nazývají. Poněvadž není tak lehké někoho vyzvat, neb jest velký rozdíl v lidech, některému se zde líbí a vřtečně dáti, kde onomu jest naopak, má rada jest, aby se každý sám přesvědčil. Tim chci říci, že člověk který hledá domov, ať rolník neb obchodník a spokojen jest s novou krajinou, odměny neujde v Oklahomě v krátkém čase.

My zde v Yukon a okolí máme ty nejbohatší pozemky, na příklad Canadian a Oklaboma Co., jsou vyhlášeny co srdce Oklahomy, kdež bydlí mnoho českých rodin, nejvíce sem přijetých z Nebrasky a Kansasu. Cena pozemků neb farem o 160 akrech zde obnáší od \$1000 až do \$8000, dle dobroty půdy a vzdálenosti od města. Vody máme zde hojnost a dosti dobrá, zima jest zde mírná a krátká. Pšenice zde letos některým sypala až 43 bušů po akru, vzdor nedostatku vláhy v červnu a srpnu, kukuřice byla dosti ucházetef. Nechoi ale upirati, že zde částečně panuje malarie mezi novými přichozími. Má se za to, že příčina této nemoci jest velký převrat prerí a hnišfí pády. Máme zde v Oklahomě malá městečka i velká města.

Náš městečko Yukon v Canadian Co., jest asi rok a půl staré, čítájf asi 500 obyvatelů, kdež mají následující Češi obchody: Jan Růžička, řezník; Frant. Kalous, hostinec; Anton Vodička, nábytek; F. R. Žižka, pozemkový obchod; Benza a Kouba, hostinec; Jos. Kostka, obuvník; Jos. Maule, stavitel a jiné mimimo krajanů, kteří se zabývají rozličným zaměstnáním.

Máme zde též sbor sokolský pod jménem Karel Havlíček, pod řízením p. Frant. Semerada, bydlícího poblíž Yukon. Jejich představení zde i v Oklaboma City byly velice vítány a pochvaly neušly.

Musím se též zmínit o Oklaboma City. Jest to nejkrásnější město v Oklahomě, ležící 18 mil východně od Yukon, v Oklaboma Co., čítájf asi 9,000 obyvatelů. Zde bydlí mnoho Čechů a mnozí z nich požívají velkou přítěž, jak u Čechů tak i u Amerikánů.

Čtenáři musí vědět, že Oklaboma rezervace byla otevřena osadníkům

před třemi roky. Od toho času byly jiné rezervace otevřeny osadníkům, jako Sac & Fox a Cheyenne, kde si může převzt 160 akrů pozemku od \$300 vřše.

Chci se též zmínit o Cherokee území dle rezervaci, která později bude pro osadníky otevřena. Čtá 700,000 akrů pozemku, z nichž jest většina ve východní části velmi dobrá pro rolníka. Proto však si nemust nikdo myslit, že bude tento pozemek lehké k dostání, poněvadž jich naň tolik čeká, tak že jen obratně a zkušeně tohoto kraje bude vítězem, neb to bude trvat jen pár hodin po otevření, kde bude celé Cherokee území pokryto osadníky a proto kdo by si přál zvědět nějaké podrobnosti o pozemku aneb letech v městech v Oklahomě, může mi dopsat a já mu správně odepíšu. V číst

Plasi, Neb., 27. list. 1892. Panu Hospodskému do Wahoo, maj. "Přítel Lidu". Čtený Pane! Četl jsem Vaši odpověď na dopis můj v P. Z. Já jsem si nedovůllil tolik hanebných útoků na Vás učinit. Vaše útočnická drzá lež vyžaduje soudního vyšetřování, zvláště ta kstejná krádež vyžaduje potrestání, to si vezme na rozmyslenou. Osm dní Vám dám čas to odvolat; pak-li ne, tak se avidíme před soudem.

Plasi, Neb., 27. list. 1892. Panu Hospodskému do Wahoo, maj. "Přítel Lidu". Čtený Pane! Četl jsem Vaši odpověď na dopis můj v P. Z. Já jsem si nedovůllil tolik hanebných útoků na Vás učinit. Vaše útočnická drzá lež vyžaduje soudního vyšetřování, zvláště ta kstejná krádež vyžaduje potrestání, to si vezme na rozmyslenou. Osm dní Vám dám čas to odvolat; pak-li ne, tak se avidíme před soudem.

Hazen, Arkansas, 17. listopadu. Ct. red. Pokroku Západu!

Doufám, že mně nezalíte, když pronesu několik slov jen holé pravdy ve sloupci vašeho čteného časopisu, který pilně čtu, ačkoliv nejsem jeho odběratelem, ale chci se jim stát, a tudíž naleznete přiloženě předplatně.

Poslední číslo Pokroku Západu přineslo článek pod názvem "Není nad Nebrasku". Co se tkne oblaivení člásku a redakční úvahy, to je vše v pořádku, avšak při přečtení onoho výroku, jež vám tam onen z Arkansasu navrátil se krajan uamlulil, musí naplnit každého potivého člověka pravdu milujícého hněvem, tak že musí takovým udavačem opovrhnout. Dle článku toho byl to osadník z Nebrasky a jelikož tu žádný osadník český z Nebrasky rok nebydlel, jak on udává, tedy zavděčt se nám ct. redakce s podáním jména onoho krajana, jež zdejší krajinu tak důkladně znal. Chceme si totiž přátelsky s nfm promluvit.

Že stát Nebraska jest státem bohatým, zejména pak část východní, to žádný nemůže uprat, avšak musíme povážít, že první obyvatelé tamní neměli ze začátku té rozkoše, které se za dlouhá léta přičiněním a vytrvalostí dodělají, a věru i z té osvědčené bohaté Nebrasky ujelo sta a tisíce prvých pionérů, již se vzdali naděje v onom státu, a jest jisto, že toho teď litují. Rovněž jest jisto, že nesvědomitými agenty bylo vylákáno tisíce osadníků do západní části Nebrasky, kde po 15 a 20leté lopotné práci bylo osadníctvo nuceno obrátit se před dvěma roky na veřejnost s prosbou o pomoc k zahnání hladu a zimy. Věru, toho se žádný osadník zdejší krajiny nedočká. Máme tu již toho důkaz. U Dardanelle je česká osada dosti stará, u Little Rock je polská osada též stará a nikdo nemůže ukázat na stesky jejich. Tito osadníci nastěhovali se sem ponejvíce z Čech, aneb přímo ze severu a jsou většinou zámožní a se zdejší krajinou spokojeni. Jinak se to má s těmi několika osadníky z Nebrasky, kteříž opustili své krásné farmy a začali vzdělávati nové role a kteří očekávali hned ze začátku mít to pohodlí a snad ten užitek, co měli na místě starém, kde již utratili

drahý čas na zvelebení pozemku a krajiny vůbec. Takový člověk se lehce sklame. My však, chudí dělníci, kteříž jsme se dělali za míserný žold ve městě, poklááme se šťastnými, že jsme si pomohli ku kusu pozemku, my i děti naše jsme hrdí a rádi pracujeme, an vidíme, že jest to v nás vlastní prospěch.

Onen zvěstovatel odává, že se tu usadilo asi 25 rodin z Nebrasky a 7 že jich zde pouze zbylo. Věru nevím, jak se může takový člověk opovářiti podváděti ct. redakci a celé čtenářstvo vůbec takovým mrzkým klamáním, an na místo, že tu sedm pouze rodin zbylo, měl odat, že se jich tu toliko sedm usadilo a byl by mluvil pravdu.

Dále onen pán udává, že tu mnozí vymřeli. Ano, i to vám vysvětlím na základě pravdy. Pan Matěj Kráča od Bruns, Neb., nastýdnuil při odvážení věcí do trhu hned doma pak při nakládání káry při mrazu asi 15 st, pod nulou zapocen ja napil se chvatně studeného piva a na cestě sem s károu stav jeho se zhoršil a snad drohý neb třetí den zemřel. Tudíž přineš vzato, krajina nemá s tím co činit. Dále tu zemřel stařec 70letý, pan Pohl, což není pranic neobyčejného, když v tak pokročilém věku zemřel. Též paní Vaváková zemřela smrtí, jež ženské v nadějném stavu velmi často potká, když nejsou před těžkou prací šetřeny.

Dle toho každý moudrý čtenář pozná, že to tu není s tím zdravím tak zlé, jak to onen pán líčí. Příčina, proč se odtud oněch několik krajanů přesdělil, jest ta, že potkalo je neštěstí a že většina jich má své vlastní farmy v Nebrascce, jež neprodali a tudíž je nemůžem z toho vinít, an musí tak činit dle své vůle a náhledu. My jsme je neradi ztratili, an to byli velmi dobří sousedé, na které nezapomenem, a věru že žádný z těch krajanů nebude a nemůže zdejší krajinu tak snižovat, pakli nechce, aby ho dobré svědomí nehryzlo.

Dále praví, že je tu půda lehká. Může být, že tu je půda lehčí nežli někde jinde, avšak jest jisto, že jest dost těžká, když potřebujem dva až tři dobré koně k lámání přerie. Za druhém, která přerie divoká dá od jedné do dvou a půl tuny sena po akru a mřsty jsme sekali dvakrát, nemůže to tedy být půda neplodná a lehká. Že tu vše roste pouze na stéblo, to ponechám moudrému čtenáři k odsouzení, an tu byla taková síla lidu a to ponejvíce moudrých farmerů, a ti všichni již podobně tvrzení odsoudili, an shledali zde tak pěkné kukuřice, jaké prý si přejí. Který polední osadník orá pod kukuřici ploužkem tři a čtyřpalcovým a jednou neb dvakrát ji obrabe též takovým nástrojem, ten jen slouží trávě, ale hlavní rostlině ne. Který farmer má dobrý dobytek a dobré stroje, u toho užfíme též dobrou úrodu, o tom se může každý sám přesvědčiti a nedat na žádné rejpalý a agenty ničeho.

Co se oněch krav týče aneb vůbec dobytčářství, že tu prý valně neprosívá, to též není tak smutné. Kde dobytek se pase skoro celý rok venku a kde má takovou hojnost dobré trávy jako zde a kde se může každá libra másla zaprodati, tam jistě není zapotřebí takového nářku. Na důkaz podám vám zde pravdivou zprávu stranu té otázky. Máj soused Anton Reichl, slezský Polák, jež tu bydlí již pět roků a přišel z Kansas, utržil za máslo od nového roku až do tohoto dne 275 dollarů a měl pouze 12 krav dojných; máslo toto zasílá do města Little Rock, kteréž čtá 35,000 obyvatelů a jest pouze 41 mil od Hazen vzdáleno.

Naposled musím podotknout, že tento dopis nepíši proto, aby snad sem někdo jel pozemky kupovat; ne-

jsm žádný agent, ale jsem hotov vždy pravdu veřejně hájit.

S úctou Václav Svantner.

Pan. red. — Ačkoliv jsme se na před přesvědčili od některých vrstevníků se krajanů a z rozličných dopisů nám zaslaných o pravdivosti faktů ve článku našem udaných a dopisem tímto, zvláště s tónem jeho nesouhlasíme, přece popřáváme mi místo, ovšem po vyškrtání osobních útoků a míst pro list se nehodících Panu pisateli připomínáme následující: V našem článku nebyl ani pmo ani nepřítmo na nikoho útok veden, byla to pouze úvaha, čerpaná z dopisů, (které byly ostatně veřejné) a v jiných listech, jako ku *QA* v Přítel Lidu od p. Orlána) a z rozřazív a více osobami a pan pisatel tohoto dopisu mluvil, jako by nám byl někdo, jednotlivce, něco namluvil. Dále chce hned zvědět jméno onoho, kdo se "opovářil" proti Arkansasu něco promluvit. Poněvadž nebyla na pana pisatele aniž na jeho jiného činnost ani ta nejmenší nářka, nejme tudžme povinni hned odati jméno každé osoby, a ni jsme mluvíli, aby se na ni hned někteří pisatelé vrhli a metali na obvinění, které by dokázati nemohli a tak by způsobili polemiku, která by pro arkansasskou českou osadu nevypadla skvěle. Jest to nový smutný doklad, že mezi námi Čechy nemůžem vésti polemiku bez obavných osobních útoků, které obyčejně jsou liché a vymyšlené, aneb mají základ buď v nahodilých klepách a osobní mřt. Chce-li pan pisatel vésti polemiku slušně a pouze o thmatech v našem článku uvedených, jsme ochotni mu částe tvrzení dokázati a jej přesvědčiti o jeho pravdivosti, o čemž se vlastně sám přesvědčí než tam ztráví ještě jeden rok. Přímé útoky a nářáky osobní ovšem uveřejňovati nebudeme a nemůžeme a doufáme, že pan pisatel nás s nimi ušetří. Učinil by lépe, kdyby si ponechal svou polemiku, až se lépe přesvědčí o svém tvrzení a neuváděl sebe a jiné v nemilé postavení. Ostatně máme vzhledem k dopisu hořejšimu jen to k podotknuti, že jsme o pravdivosti toho, co jsme vzhledem k Arkansasu pronesli, úplně přesvědčeni a považujeme sdělení nám učiněná za pravdu, an jednomyslně všichni odtamtud se vrátivší krajané, jakož i ti, kdož by rádi pryč, ale nemohou shodují se v náhledech těch. Je to podotýkáme, že jsme o Arkansasu psali mnohem šetrněji, než by dle věrohodných nám sdělení zasluhoval.

Měl by být v každé domácnosti.

J. B. Wilson, 371 Clay ul., Sharpsburg, P. praví, že by nechtěl být bez dr. King's New Discovery proti suchotinám, kašli a nastuzením na vyhlášená jim byla manžetka jeho, když stl na byla záplem. "Co, dostavivším se po chřipce když rázně již léky a vícero lékařů pomoci nemohlo. Robert Barber z Cooksport, Pa., tv že dr. King's New Discovery více mu prosi než vše ostatní, co proti nemoci plení ul. Nic se mu nevyrovná. Zkusťte ho. Lahve 25.000 dolarů v lékárně Goodman Drug Co. Velké lahve po 50c. a \$1.00.

Severní Balsam pro plícni nahy jest nejrozšířenějším, pro nejlepší m lékem v Americe.

Necití bolest

Ct. p. Dostal:—Budte tak lpa a pošlete mně ještě dvě lahve v Píleňho Balsámu. On mně v slouží, že necitím žádnou bolest, prosou, když jej užívám, a př jednu krabičku prášků proti hlavy. S úctou J. M. Braceville

Sensation No. 25

Obdržel jedenáct prvňáků a deset p. oen během roku 1891.

East Grove stáda Poland Cl

Ve stáde tomto je dvacet pět zvíat, vybrá z nejlepší stád v zemi. Od těchto zvíat se nyní prodá prasata k chovu, nejsem dvoje hnízda a nejlepší vlastností, za pět ně ceny.

Pan A. M. Edwards, majitel
Frement,